نەژاد عزیز سورمێ

تاڤگەی مەند و ئەوانی تر

ویژه

نەژاد عزیز سورمێ

تاڤگەی مەند و ئەوانی تر

دیوان

شیعر - کۆلاژ

چاپی یەکەم - 2005

* نەژاد عزیز سورمێ
* **تاڤگەی مەند** و ئەوانی تر- دیوان/شیعرو کۆلاژ
* ئەم چاپە 4 کۆشیعر دەگرێتەخۆ:
1- ئەو شەوانەی خەوم نایێ- 1977- چاپخانەی (النعمان) نەجەف.
2- تاڤگەی مەند- 1987 چاپخانەی شەفیق-بەغدا.
3- چەند کۆتەڵێکی جەنازەیی - 1995- دهۆک.
4- هەندێ لەو شوێن پێیانەی بەسەر شەختەدا مابوونەوە-2005 -چاپخانەی وەزارەتی پەروەردەی حکوومەتی کوردستان- هەولێر
* کۆلاژەکانی ناوەوە لەو پێشانگایانە وەرگیراون کە شاعیر لەساڵی 1995ـەوە بەدوا وەک یەکەمین هەوڵی ئەم چەشنە هونەرە لە کوردستان پیشانی داوە.
* بەرگ و دەرهێنانی هونەری: شاعیر خۆی
* نووسینی سەر بەرگ: محەمەد زادە
* جێبەجێ کردن ونەخشەسازی: شکار نەقشبەندی-سەنگەر حوسێن
* چاپی یەکەم: 2005
* ژمارەی سپاردن: 33
* چاپخانەی وەزارەتی پەروەردەی حکوومەتی کوردستان - کوردستان-هەولێر

ئەی شیعر..!
ئەی دادڕەسی زەمانی بەدنیهادی؛
زەمانی ژەهر
زەمانی دژواریی و
هەموو زەمانەکان..

ئەی شیعر..!
ئەی سیلەی هەموو ڕوگەکان..!
ئەوەتا دەمبینی ڕوو لە تۆ دەکەم.
ئەوەتا هەموو کۆشک و باڵەخانە بەرزەکان
بەچوارداخێکی تۆ نادەم..

ئەی شیعر.. ئەی سیلەی هەموو ڕوگەکان!
من لە ڕۆژێکی ڕەشانگی گورەی هاوین لەدایک بووم
تۆ نەبای،
لە چزووی غەمزەیەکدا دەمردم..
ئەی تەمەنی هەڵوەدا!
سیلەی ڕوگەو پەرستگاکان
دادڕەسی زەمانی بەدنیهادی..
ئەی شیعر...!

ئەو شەوانەی خەوم نایێ!

کۆشیعری یەکەم - 1977
چاپخانەی (النعمان) نەجەف

پێشکەشە بە دایکم! کە چەند ساڵە نەمدیوە!! - 1977

«لە چڵەپۆپەی کارەساتەکانماندا...
بەدرێژایی رۆژێ...
لەبەر ئاوێنە دادەنیشت،
قژە زەردە زێڕینەکەی دادەهێنا
لە چڵەپۆپەی کارەساتەکانماندا...»

ئاراگۆن
لە هۆنراوەی
ئێلزا لەبەر ئاوێنەدا

لەپەراوێزی وڕێنەی ئاوارەیەکی شێتدا

(سەکۆ) گیان!
چاوەکانی تۆ
هەر لە خۆوە خومارن، دڵەکەم!!
تۆ کە بێداریشی، کەزیەکانت
وەکو کەزیی کیژێکی برا کوژراو پەشۆکاو و
تێکئالاون...

ـ (هەموو ساتێ،
کە سەیری (سەکۆ) دەکەی،
دەڵێی تازە لە خەو هەستاوە!!

سەکۆ وەکو کچانی تر نییە..
بە پرچ شێوان، بێ ڕەنگ ببێت!!
کە بسک و کەزیەکانی دەگەڵ پەرچەم، تێکدەئالێن...
ئاگر لە هەناوان بەرئەدا!!)

چاوان هەڵێنە گیانە..!
چیتە خەو لە چاوەکانت نابێتەوە؟!
دەهەستە!
گیانە دەبەس خۆت بگەوزێنە و
کەلەکان بگۆڕە!!
ئەوێستا ، دەستە خوشکەکانت..
دەگەڵ هاوڕێکانی من..
دەچنە ئەو مێرگانە و جێمان دێڵن!!

ـ (سەرە بەهاری هەموو ساڵێک
شوان و بێری، وێکڕا دەچوونە سەیران..
دەچوونە مێرگەکانی پاڵ شارەگوندەکەمان
بەرخۆڵەکانیان دەگیای بەردەداو
خۆشیان لە ڕەشبەڵەکدا شەهید دەکرد!!
(من)و (سەکۆ)ش:
لە ساڵان، لە مانگان..
ئەو ڕۆژە دەچووینە ژوان..
تا ئێستا:
کە نەورۆزە و/ چڵەکان سەوز ئەچنەوە و/
گوڵە حاجیلەکان بە بەر شەماڵ مەستن/
سەکۆ دەنوێ..

کاتێکیش،
شلکە ڕێواسە بن بەردۆکەکان دەبڕێنەوە و/
شکارتە توتنەکان کارتە دەکەن و/
وەختی مازووچنین دادێ../
ئەوسا سەکۆ چاو هەڵدێنێ!!)

که سەکۆ چاو هەڵدێنێ.. پەشیمانە!
که دڵەکەم چاو هەڵدێنێ.. پەشیمانە!
دەمگوشێ..
دەمکوشێ..
دەمکوژێ!!
ماچم دەکات و ماچم ئەداتێ..

چۆن دڵم دێت لێ بگەڕێم،
هەتاو بتبات؟
چۆن دڵم دێت گیانەکەم؟
من کێم هەیە؟
من کێم هەیە لە شەوگارە کپەکانا بێتە خەونم؟!
لە تۆ زیاتر من کێم هەیە؟

کێم خۆش دەویست؟
ئەوە دەڵێی، لە سەرە بەهاردا
خەرمانی دڵەکەمی دایە دەم ڕەشەبا؟
ئەوە دەڵێی گیانە؟
یا ئەو زەردەواڵەی بۆ (هەنگوین)
پاسەوانی لێ دەکردم؟

بڵێ گیانە! کێم خۆش دەویست؟
(شەو) نەبێت کە چاوەکانت،
تێدا دەبوون بە ئەستێرە..
(شەماڵ) نەبێت،
بسکی دەکردی بە باوەشێن و
نەیدەهێشت، ژێر چەناگە و مەمەکانت ئارەق بکەن...
بڵێ گیانە کێم خۆش دەویست؟
(باران) نەبێت، کە هەمیشە،
کاکۆڵی ئاڵۆزاوی تۆی دەهۆنییەوە..
لە تۆ بەدەر کێم خۆش دەویست؟
تۆ لێرەش سێبەریت و
لە قرچەدا دەمپارێزی..
تۆ دەزانی..؟

تۆ لێرەش سێبەریت و
دڵەکەم بیابان دەکەی..
وەک چۆن هەتاویش بووی،
لە سڕەدا ئەتپاراستم..

ئای گیانەکەم گەر ئەتزانی،
ئەو کاتەی پەڵە هەورەکان دادەکشێن و
نامەی تۆم بۆ دەبارێنن...
چیم لێ دێت؟!
ئای گیانەکەم گەر ئەتزانی،
چەندە تینووم!
گەر ئەتزانی،
خۆری چاوت لە دڵمدا
هەرگیز، هەرگیز ئاوا نابێ..

کەربەلا
شوباتی/ 1976

شەوبا

(1)

پێکەنە!
پێکەنینت کەژە خەمەو
چەپەر بە ڕووی خەما ئەکا..
پێکەنینت سێبەری دارتەڕاشێکەو
شوانێکی چۆغە مەرەزی (سەکری سەکران)
بێریەکی تیا ماچ ئەکا..
ـ (تۆ بە تیری کام فریشتە بورایەوە؟
دەم بۆ پێکی کام کچ دەبەی؟!
شەنگەبی لە داخی سێبەر یاخود شەماڵ..
هەڵدەلەرزێ؟)

(2)

ببە بە خەم!
تاکو شۆخێ بتچنێت و بتخاتە توورەگەی مازوو
ببە بە بەرخێ بەهاری
تا لە ئامێزی گەرمۆکەی کابانێکدا
لە خەوێکی کەسک و سوورا لاڵ و پاڵ بیت..
ببە بە چەپکێ نهێنی؛
تا نازدارێ
وەک نامەیەکی دڵداری
لە درزی مەمکۆڵەکانی هەڵتگرێت..

(3)

شەو ڕاشکاوەو
کیژۆڵەیێ چاو گەلاوێژ چاوەکانی ناچنە خەو..
شەو ڕاشکاوەو
کیژۆڵەیێ ئەستێرەکان، وەک پوولەکە،
یەک یەک دەچنێت..
دەکاتە سەد.. هەزار.. ملیۆن..
شەوبایەک دێ و
نەرمۆکە خەوی لێ دەخات!!

شەوێکی تر
لە یەکەوە.. بۆ دوو.. بۆ سێ..
ئەمجارەیان ئەستێرەکان
یەکە یەکە،
بەسەر باڵی پەریزادا دەڕژێنە خوار..

ـ (تۆپێکەنە!
پێکەنینت گریانی تیا هەڵدەواسرێ..
بزەی تێدا دەکرێ بە بووک..
تۆ..
پێ..
کەنە!)

بەغدا
1975/12/15

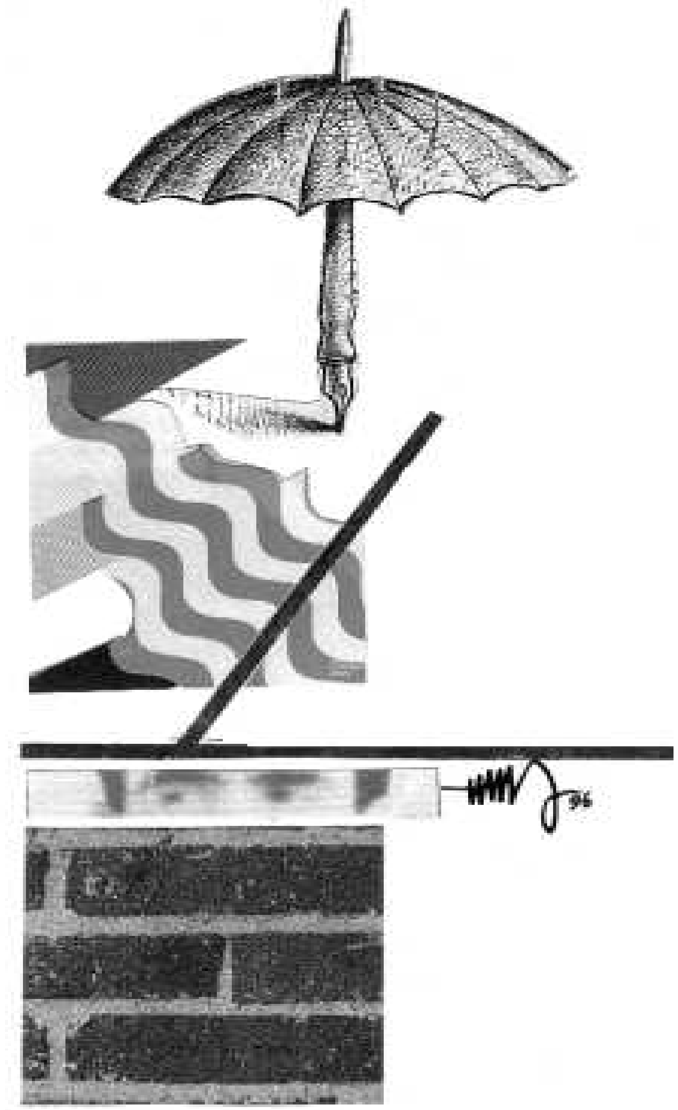

شەونمی پرسیار

بووم بە گزرەی گوڵدانێ سەوز
تا شەپۆلەکان چۆکیان داو
شەو ڕاشکا..
بەدەسکە پێمەڕەیەکی ماندوو و شەکەت،
قاییێخی لەدایک بوونێکی ترم تاودا..

ـ (تاودان: گوڕە!
گوڕ: ڕەهێڵەی ماندووبوونە!!
ڕەهێڵە: ڕوومەتی خونچەی،
گەرد لێ نیشتوو.. دەشواتەوە..)

چۆکدادانی شەپۆلەکان
وەڵامێکە.. بێ پرسیارە!
پرسیارێکە.. بێ وەڵامە!!

ئەی تۆ گیانە؟
تۆ ڕەگۆکەی سەرنجە سەوزەکانی خۆت،
لە کام کەنار دادەکوتی؟
تۆ لە کامە پرسە دەگری و
لە کام ئاهەنگ پێدەکەنی
ئەی دڵدارە زیزەکەی من؟!

کەربەلا
1976/8/6

قرديلەيەك.. كرايەوە

بۆ پرچی ئاڵۆزاوی تۆ، بووم بە شانە..
بووم بەکل، بۆ برژانگی چاوەکانت..
بەخوێنی خۆم،
گۆنای زەردهەڵگەڕاوی تۆم سوور کردەوە..
نەم هێشت هەتاو بتئەنگێوێ،
هەردوو باڵم، بۆ کردیتە
کەپر و ساباتێکی نسار..
بووم بە پەلکەی گیتارەکەت..
بەڵام ئەتۆ:
کچێ توخوا چۆن دڵت هات؟
لەبەر سێبەری باڵی من
نەواو ئاواز
بۆ لاوێکی لایدە لێ دەی؟!

ڕشت–ئێران
1975/8/14

2 ڕۆستەر

(1)

ئێمە هەرگیز دەسبەرداری نیشتمانەکەمان نابین..
وەک چۆن خۆر
دەسبەرداری ئاسمان نابێت..
وەکو ڕووبارو سەرچاوە..
کە دەسبەرداری یەک نابن
ئێمە هەرگیز دەسبەرداری نیشتمانەکەمان نابین..

ئێوه ئەی ڕەگەزپەرستان
چۆکدەن ئیدی..
لە نیشتمانمانا دەرچن!
جێ بهێڵن
وڵاتەکەمان جێ بهێڵن..
ئێمە هەرگیز دەسبەرداری نیشتمانەکەمان نابین..
بەخوێن.. بەخەبات..
بە سروودی کۆڵنەدان.. هەر دێینەوە.

نەجەف
1976/8/5

(2)
«تل الزعتر»

گیانە تۆیان کوشت!
لە کاتێکدا وەک فرمێسک
ڕوون و پاک بووی..
تۆیان کوشت، گیانەکەم!
بەڵام هەموو پەڕەندە باڵکراوەکانی
سەر ڕیشاڵەکانی دڵم..
وەکو نرکەی سەرەمەرگی تۆ دەخوێنن..

دەخوێنن و ماندوو نابن..
تۆیان کوشت، ئازیزەکەم!
بە (قەناصە)یێ تۆیان کوشت
بەڵام دڵنیابە ڕۆژێ دادێ
لە چاڵە بەتۆپ کێڵڕاوەکانی (تەل زەعتەر)دا
چەپکە ڕووناکییێ بچنم..
ئەوساکە لە باتی گوڵ
وەک نوورێکی خوداوەندی،
لەسەر مەزارەکەتی دادەنێم و
وەک چوکلێتیش،
بەسەر مناڵە چاوگەشەکانی (تەل زەعتەر)
دەیبەشمەوە..

عەبباسیە–کوفە
1976/9/16

یادو خۆشەویستی

(1)

خۆشەویستم کە منالّ بووم
وەک پەپوولە لە باخی ژین
دەمی گوڵانم ماچ ئەکرد..
ئێستاش گیانە کە گەورە بووم
وێڵم بەدوای، باوەشێکی گەرم وێڵم!!
وێڵم تەنیا بۆ قومێ ئاو
وەکو جاران،
گەروی وشکم تەڕ کاتەوە..

(2)

خۆشەویستم!
دەزانی بۆ لێوەکانی تۆم خۆش ئەوێ؟
من دەمەوێ لە ناو بزەی لێوەکانتا
هیوای دوارۆژی هەزاران
ڕەش وڕووتی وڵاتەکەم بەدی بکەم..
دەزانی بۆ چاوەکانی تۆم خۆش ئەوێ؟
من بەتەمام!
پاپۆڕەکانی ئازوقە
بەناو دەریای چاوەکانت
بۆ شاری برسیەکان ببەم..

(3)

خۆشەویستم!
من دەمەوێ:
لە دوای نۆ ساڵ ئێشک گرتن..
بۆ ئاسۆیەکی ڕووناکتر
بەرابەر تیشکی ئازادی..
پێبکەنم..
بەستە بڵێم
بۆ هەزار لێو.. بۆ هەزار چاو..

دەمەوێ کە سواڵکەرەکان،
ئەمجارە لە جیاتی نزا
گۆرانی بۆ ئاوات بڵێن..

هەولێر
کانوونی دووەمی/ 1973

چاوەڕوانم بە!

(پێشکەشە بەو شۆخە کۆچەرەی
ڕۆژێ لە ڕۆژان بەچاو یەکترمان ماچ کردو
هەر بە چاویش بڕیارمان دا جارێکی دی
یەکتری ببینینەوە!)

* وەکو هەموو ئێوارەیێ
کە دەسمەنجەڵی مەڕدۆشین
بە باسکە تاوبردووەکانت وەدەکەی و
چاوەڕوانی گەڕانەوەی مێگەل دەکەی..
وەکو ئەوەی،
چاوەڕوانی دەرکەوتنی نێرگس دەکەی
ئاواش چاوەڕوانی من بە!

* هۆ کیژۆڵە خوێن گەرمەکە!
ئازیز! کێڵگە،
چۆن چاوەڕوانی بارانە..
پەپوولە چۆن چاوەڕوانی وەرزی دەرکەوتنی گوڵانە..
ئەتۆش ئاوا..
کە چاوی چاوەڕوانیشت،
ماندوو دەبێت..
بڕۆ لە ژێر دەوارێکا.. ڕابکشێ..
بیرکەرەوە!!
ئێمە هێشتا لە یەک دوورین..
هێشتاکە پێک نەگەیشتووین!

ڕشت–ئێران
1975/9/26

ئەی بەفرەکە!

کە ئاسمان دەتپروشێنیٚ،
میناى پەنجەرەى کۆڵیتى کوێستانان
دادەپۆشی و
لەگەڵ خۆتدا خەو دەهێنی!!

کە وەک گەڵاکانی درەخت
بە هێمنی دەڕژێیتە خوار
لوتکەکانم لیٚ ون دەکەی!!

کە وەک تەزرەش،
بەخوڕ بەسەر چیاکاندا گوزەر دەکەی
بەرزاییەکان لە بەفری کۆنەسالاٚنا دەشۆیتەوەو
هەزاران باڵندەی کێوی
لە خەودا وەخەبەر دێنی..

ده ئەی بەفرەکە!
سنگ بدە سنگی زریانێ و
بەهێمنی مەڕژێرە خوار
ئەی بەفرەکە!

نەجەف
1976/9/21

ڕێژنە

کلدان بێ کل، کلدان نییە..
گڵکۆی بێ تەرم.. گڵکۆ نییە..
ڕێژنەی باران،
قژی لوتکە دانەهێنێ.. ڕێژنە نییە..
شیرینەکەم!
تۆش بێ بەهار
تەوژمی گڕی نەورۆزێ
لە دڵم دادەگیرسێنی..

هەولێر
شوباتی/ 1974

سەکۆ.. دڵەکەم

گیانە ئێستاش کە لە هەواری غەریبی و دۆزەخی یاد
چاولێک دەنێم!
بزەی گەرمی لێوی شەنگت
وەک کەروێشکەی، شکارتە دەغڵەکانی بەهار
تاوێ دەمبا بەرەو نسێ و قەدپاڵەکان..
تاوێ لەبەر،
تیشکە گەرمۆکەی بەهارا
دەمبات و دەمهێنێتەوە!!
ئێستاش گیانە
تاڤگەی خۆشەویستی تۆیە
گەردی غوربەت
لە چاومدا دەسڕێتەوە!!

گیانە زۆرجار کیژۆڵەکانی ئەم شارە
خەندەی پێکراوی لێوانم تیمار ئەکەن..
زۆرجار لە کڕێوە و بەفردا
پەنجەی سڕبووم دەخەنە ژێر سوخمەکانیان..
بەڵام هیچیان،
جێگای تۆم بۆ ناگرنەوە!!
بەلایلایەی هیچ کامێکیان خەوم نایێ.
هیچ پرشنگێ،
وەک شەفەقی چاوەکانت
سەهۆڵبەندانی دەروونم.. ناتوێننەوە
گیانە هیچیان..
هیچیان، هیچیان نابن بەتۆ
تۆی کە تۆزی غەریبیم لێ بتەکێنی..
دووچاوی تۆن:
لە شەوە ساردوسڕەکانی بێ ئاگردا
دەبن بە کڵۆ پەنگر و
لە هەناوما گەش دەسووتێن..
گیانە
هەر
تۆی....

زێوە/ مەرگەوەڕ
1975/3/28

گارنیکا

«بۆ خەباتکارانی چیلی»

(1)

تۆ پێم نالێی،
چۆن دەگری و پێدەکەنی؟
پێم نالێی چۆن کۆرپەکانت دەلاوێنی؟
تۆ پێم نالێی، ئازیزەکەم
کە بروسکەکان وەکو تەزرە،
دەپرژانە سەر قژەکەت
چۆن خێوەتی بێدەنگیت بەخۆت دائەداو
لەگەڵ کورژنی ئەسپەکان،
بەرەو ئاسمان هەڵدەفڕی؟
تۆ بەڵەکت لە کامە قەدیفە دەگرت
کە لافاو گوێزینگەکانتی، تەڕ نەدەکرد؟!

(2)

وەرە خوارێ!
لە لاملەی کێوی نووستوو.. وەرە خوارێ!
وەرە خوارێ!
سێبەری هەوارەکەمان هەڵبەستێکە
لە تۆش زیاتر لە کۆڵ ئەنێ..
وەرە خوارێ!

ـ «نسێی ماڵمان
هۆنراوە بوو..
(فیکتۆر گارا) ویستی بیکاتە گۆرانی..
لەپڕ کەنار بوو بە ڕووبار..
بەفر سوور بوو پڕیشکەی ئاگری داباران!!
(گارا) تۆراو،
دەستی وشەی شیعری منیش
لە گەردنی یەکتر پچڕان!!!»

بیکاسۆ! لە کوێی؟
بەژێی خەمە سوورەکانم
هۆنراوەیەکی بێ وشە بهۆنیەوە؟

نیرۆدا! لە کوێی؟
باڵی زیندووی (سانتیاگۆ) بکەیتە بەر
باڕەکەوێکی بێ باڵی ئەم شاخانە..

(3)

شەپۆلەکان،
وەکو ڕەوە کۆترێ بوون
نامەی هەموو دڵدارەکانیان دەگەیاند..
شەپۆلەکان:
لە هاوینا تاڤگەیێ بوون
زستانانیش،
ئاورینگیان بەسەر خاکی سڕ دەباران..
ئازیزەکەم!
شەپۆلەکان
هاواری خاپوری سەدان
(دێر یاسین)و (گارنیکا)یان
لەبەر سێبەری مێژوودا هەڵدەواسی!!
شەپۆلەکان،
دەنگ بوون.. ڕەنگ بوون

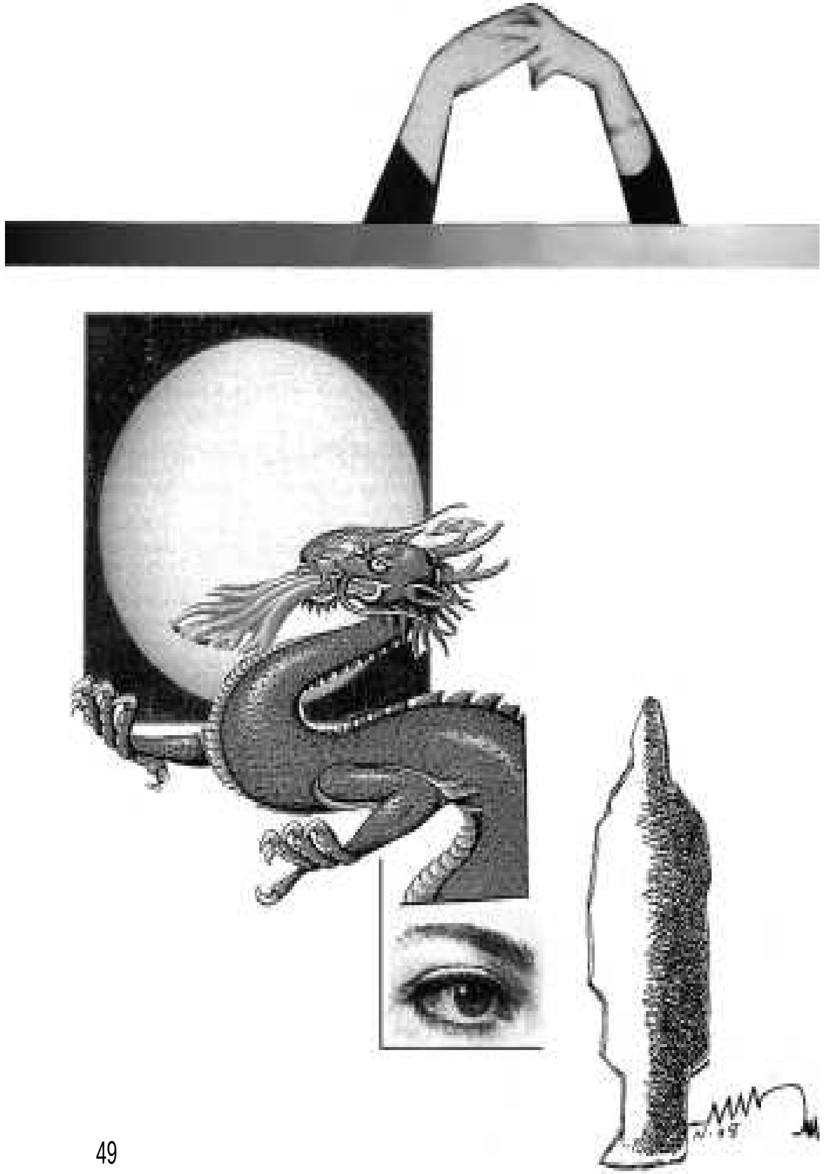

کوا دەنگ؟
کوا ڕەنگ؟
ک..و..ا؟
ـ گیانەکەم دەنگ؟
دەنگ بوراقە..
کوا پەیامبەر؟!
ڕەنگ فرمێسکە و تک تک بەسەر،
سیمای ماندووی (نیرۆدا)دا دێتە خوارێ..
ڕەنگ بارانە..
کوا ئەو کێڵگەی پاچ دەپسێنی و
لە گاسنەکان یاخی دەبێت؟!

(4)

ـ «من گریانم بە ڕوومەتی منالآن لە جریوەی باڵندەکاندا نەدیوە!»

منالّەکان ئەمجارە خۆیان گریانن
باڵندەکان چۆن ئەتوانن
بۆ چەقۆ گۆرانی بلّێن؟!

گیانە باڵدار چۆن ئەتوانێ؟
بۆ چەقۆ گۆرانی بڵێ؟
گیا..نە.. با..ڵ..دا..ر،
چۆن ئەتوانێ؟!

(5)

براکانم (هانۆی) لە دوکەڵا سووتا
بۆیە ئێستاکە وا سەوزە
براکانم..!!

نەجەف
1976/6/7

ئەی ئاواییە خەمبارەکەم!

ئەی ئاواییە خەمبارەکەم!
من غەریب نیم؟
یاتۆ نەفرەت لە غەریب دەکەی؟!!
من ئاشق نیم؟
یا تۆ ئاشق لە باوەشی خۆت ناگری؟
من چۆلەکەی باڵکراو نیم؟
یا هێللانەی ژێر سواندەی مزگەوتەکەت
پەڕەندەی بێ باڵ داڵدە نادا؟
ئەی ئاواییە خەمبارەکەم؟!

نەجەف
1976/9/29

ئەو شەوانەی خەوم نایێ

بۆ ئەو شنە سیحراوییەی، خەو لە چاوم ئەتۆرێنێ..

بەرە بەیانە..
ئەوا شەپۆلی ڕووناکی
پۆل، پۆل لە دەمی ئاسۆوە دێنە دەرێ و
هێمن، هێمن
پەردەی سپی،
بەسەر شانۆی شەودا ئەدەن!!
گیانە منیش دەگەڵ مانگ و ئەستێرەکان
ئێشک دەگرم..

بەرەبەیانە و ئەوەندەی دەکەم،
چاوەکانم،
وەنەوز نایانباتەوە..
بەرەبەیانەو
دڵ تامەزرۆی کلّپەی ئاگری ماچێکە!

خاتوو ئەستی!
گیانە دە، کەی؟
«خاتون بسکان تاتا، بکە؟
گیانە گۆنات بنەخشێنە..
کلیلی سنگ و مەمەکانت بترازێنەو
شەوق لە ڕۆژدا بستێنە..»
ئازیز دە، کەی؟
من نانووم و ماچت دەکەم..
من نانووم و
کام گۆرانی
چۆلەکەی دڵت دەفڕێنێ
دەبم بە نۆتەی ئاوازی..
من نانووم و
لە سروەی بەیانیەکتا ئاوزنگ ئەدەم..
من نانووم و
لە ماچێکی ئەفسوناویت ئەتوێمەوە..

سەلاحییە-نەجەف
1976/5/19-7

ئەو ئەستێرەی لە دڵمدا ئاوا نابێ..

ئەستێرەکان جوانن و ئەدرەوشێنەوە..
چاوەکانم
دەسلەملانەی هەموویانن..
بەڵام ئەوەی بەدڵ.. بەگیان
تاسەی دەکەم..
ئەوەی کەوا بە ڕۆژ و شەو
لە دڵمدا ئاوا نابێ و
لە ئاسۆی چاومدا ونە!!

ئەستێرەیەکە وەک گەوهەر
ورشە ئەدا..
ئەستێرەیەکەو گەلێ جار لێم زیز دەبێ و
وەکو منداڵ، دوای گریان..
خامۆش، خامۆش دەچێتە خەو...
هیچ ئاسمانێ نایگرێتە خۆی!!

کەربەلا
1976/3/27

چاوەکانت

هێشتاکە ڕۆژ.. هەڵنەهاتووە
کە چاوە خومارەکانت
وەکو دوو خۆر
لەکەلی دڵمدا هەڵدێن..

هێشتاکە شەو دانەهاتووە و
تاڵ تاڵی تیشکەکانی خۆر
بۆ دەمی قۆزاخەی ئاسۆ نەکشاونەوە..
کە گلۆپی چاوەکانت
دەبن بەمانگ.. بە ئەستێرە..
نەء بەدوو خۆری شەوانە و
لە بیابانی شەوەزەنگی،
غەریبی و تەنیایی دڵم.. هەڵدێن...

گیانە سەکۆ!
کەی چاوەکانت دەچنە خەو؟!
کەی، کەی دەنووی؟!!
دڵەکەم نانووێ
تۆ کەی دەنووی؟
تۆ
کەی
دەنووی.. ئازیزەکەم!

ڕشت
1975/8/16

بۆ کچێکی دڵ ناسک

تۆ دەڵێی،
تیشکی سۆزم بەسەردا بباریێنەو
کەس نەزانێ!!
دەڵێی دووکەڵی جگەرەکەت،
بەکزەبایەک
بەرەو ڕووی من دا بنێرەو
کەس نەزانێ!!

هۆکارە خنجیلانەکە!
ئەتۆ لەپکەشینەی منت لە گەردنەو
حەزیش ناکەی کەس پێت بڵێ،
بەژن زراف
پەنجەی کام لاو
ئەم گەردانەی بۆ چنیوی!
گیانەکەم تۆ، بۆچی ئەوەندە شەرمنی؟

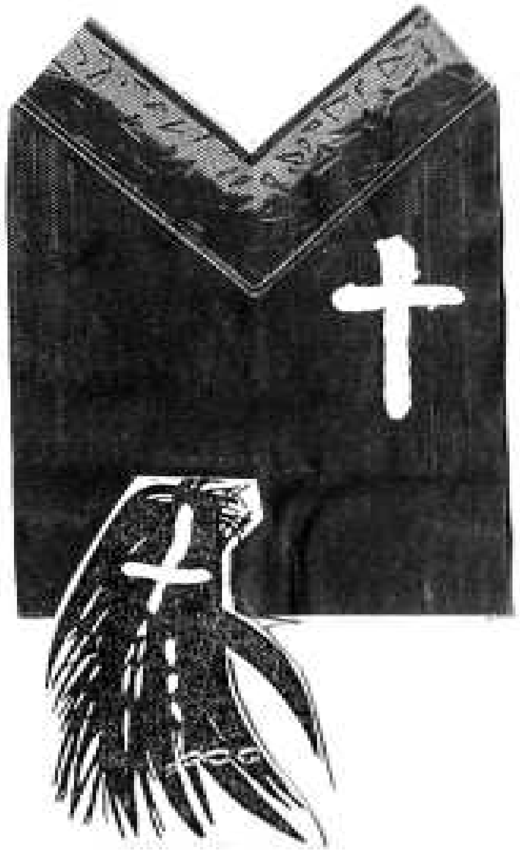

ئەی من چی بکەم؟!
خۆشەویستی زیخی قەراخ ڕووبار نییە
شەپۆلی لافاوی بەهار دایبپۆشێ!
کێ نازانێ (فەرهاد) (شیرین)ی خۆش دەویست؟
کێ نازانێ
(مەم) (زین)ی لە گلێنەی خۆی هەڵدەگرت؟
کێ نازانێ؟!

با لاوکی چاوەکانت،
داوی سەرنج بەرهەڵنەدا!!
تا هەست بەجۆللانەی چاوی
دایکت بکەم..
دەبا مانگ و ئەستێرەکان
بریسکەو هوڕی قژی خاوت،
تاڵ تاڵ قوت دەن..
تا سەوز و سوور..
نێرگس و گوڵە بەیبوونە
لە یەکتری جیاکەمەوە!!
کێ نازانی کە بۆم دەمری و لە بۆت دەمرم؟
کێ، گیانەکەم؟

ڕشت
1975/8/14

ئەو وشانەی
لەئامێزی خۆشەویستین

وشەکانم چرۆیەکی نەپشکوتوون
بەگژ دیواری قۆزاخەی
خۆیان دەچن..
گەواڵە هەورێکی خەستن..
لە ساڵێکی بێ باراندا
تینوویەتی هەموو کێڵگەیەک دەخۆنەوە..
وشەکانم
حەز لە قەڵبەزەی ئاو دەکەن
گلێرەی تەزرە ناگرنە خۆ..
کۆتری ئاشتییان خۆش دەوێ
دڵداری تروسکەی خۆرن..
ئاشقێکن
دۆستی گوڵەگەنمەکانن..
وشەکانم
گریانێکن لە گەروی مناڵەکانا
وێڵن بۆ قاقای پێکەنین!

گەلاڵە
ئابی/1973

سەکۆ دەنوێ
سەکۆ خەو دەبینێ..

(سەرقافڵە گەڕانەوەی بەلادا،
ئاوخواردنەوە بوو!!
مەولەوییش پێی لە دڵی
خۆی نەناو کاروانی ئیزن نەدا!)

(1)

سپیلکەی چاوم
بوون بەدوو پەڵە هەوری شین..
فرمێسکەکانیشم بەدوای،
زەردەخەنەی،
نوقمی قاقای پێکەنینێ،

بوون بە پشکۆ!!
(زەردەخەنە
لە پرسەی تازە بووکێکی،
جوانەمەرگیش
خەم ڕەوێنی بوو بۆ زاوا..
کەچی ئەوەتا
لە قاقای پێکەنینێکدا

دەتوێتەوە!!)
کلۆ پشکۆ، پێیان گرت!!
کلۆ پشکۆ لەڕنییەکان قیت بوونەوە..
بەڵام ئەوەتا پشکۆ و پەنگر لە ماچێکدا ئەتوێنەوە!!
ئە
تو
ێ
نە
وە!!
بەڵام گیانە
پشکۆ تەنیا زارو لێوان دەسووتێنێ..

گیانە ماچ دڵ دەهەژێنێ..

(2)

سەکۆ دەنوێ
سەکۆ خەو دەبینێ..
سەکۆ کە لە خەو ڕادەبێ
چوار تامیسکەی،
پەڕیوەتە لێوەکانی!!
کوڵمی یەک پارچە زەنگیانەی قرمزیە!!

سەکۆ جوانە..
وەکو هەموو شتێ جوان..
سەکۆ جوانە..
سەکۆ مێرگی ناو دڵانە..
خانووکەڵەی مناڵە ئاوارەکانە..
سەکۆ جوانە..!

دڵەکەم ئەوە بۆ؟!!
تۆ کەی فێر بووی ماچانم لێ بدزیەوە؟
تۆ کەی فێربووی؟

ڕشت

بگەڕێوە!

1975/7/15

تۆ هەمیشە پاڵەوانی،
چیرۆکی خەوەکانم بووی..
لە ناو باخی دڵداریدا
گوڵێک بووی دیار..
زەردەخەنەی لێوەکانت،
خۆشەویستی
بە پانتایی ئاسمانی شین..

به ئەستێرەکان دەبەخشی..
بگەڕێوە!
جێم مەهێڵە!
بەهۆی خەوشی داستانی پڕ لە ئەفسانە..
گەروی دڵداری هەقیقەت مەخنکێنە!

بگەڕێوە!!
خۆشەویستم!
سەر هەڵبڕە!
ڕووبارەکان..
بەلاڵوک و دارتاوسەکانی سەرەڕێ..
سەرچاوە سازگارەکانیش..
دەگەڵ مندان..
گیانە ڕووبار، بە خوڕە و هاژەی..
بەلاڵوک و تاوسەکانی سەرەڕێ،
بە (پۆشین)ی بەرگی خەزان..
هەموویان لەگەڵ مندان...
بگەڕێوە!
جێم مەهێڵە!
بەهۆی خەوشی، داستانی پڕ لە ئەفسانە
گەروی دڵداری هەقیقەت مەخنکێنە!
بگەڕێوە!

گەلاڵە

لێت نابمەوە

شوباتی 1973

لێت نابمەوە..
چەندە دووربم..
چەندە سۆزی نازەکانم..
لە تەنیایی و لە غەریبیدا بمرێنن،
سۆزگ وەکو،
تینووی وێڵی بیابانێ
کە لە گوڵ و لە گوڵاو و
بۆنی گەردنی کچی جوان..
تەنها بۆنی، دڵۆپەی بارانی لە بیرە..
گیانە منیش
هەر سەیری چاوی تۆ دەکەم..

من هەر بۆ لای تۆ دێمەوە..
دەزانی چۆن خۆشم ویستی؟
تۆ دەزانی کەی بوو خوێنمان،
تێکەڵاوی یەکتری بوو و
لە خۆشەویستیدا سووتاین؟
گیانە بوولبوول لەکەیەوە چڵ دەناسێ؟
شاخ و بەفر..
خاک و باران..

لە کەیەوە یەک دەناسن؟
من هەر بۆ لای تۆ دێمەوە..
تۆ پاوان نیت..
کێ ئەتوانێ سێبەر لە لەش پاوان بکا؟
کێ
ئە
توا

نێ؟
بم بە سپێدە،
لە باوەشی سامالّی تۆ ئارام دەگرم..
بم بە سێبەر
خۆم بە بنارەکانی تۆدا هەلّدەواسم..
گەر جریوەی ئەستێرەکانیش کپ بکەن
گلێنەی چاوم وەکو فەنەر..
بە ئاسماندا پەرش دەکەم

لێت نابمەوە..
من هەر بۆ لای تۆ دێمەوە..
کێیە دەلّێ گلۆپەکان
لە برینەکانم گەشترن؟!
لێت نابمەوە..
کێ ئەتوانێ سێبەر لە لەش بکاتەوە؟

بەغدا
1976/12/24

تاڤگەی مەند

کۆشیعری دووەم – 1987

چاپخانەی شەفیق–بەغدا

ـ (من لەو دیوی شتە سادەکان دام
خۆم دەشارمەوە بمدۆزیەوە..
ئەگەر منیش نەدۆزیەوە شتەکان دەدۆزیەوە...)

ـ (... ئێمە لە گۆرانی چڕیندا بەردەوام دەبین.
دنیا جوانە
دووپاتی دەکەینەوە:
جوانە، جوانە، جوانە
لە گۆرانی چڕیندا بەردەوام دەبین)

یانیس ڕیتسوس

بێبەروایی

دەنوویەوە؟
لە ئاژاوە و سەرگەردانی ئاسۆی لێڵ بوو و،
ڕۆژگاری تووش و بابردووی
تەمەنی تارماییبەند و شکۆفەڕێژت..
کەی لە شەوی پڕ ئەستێرە و هێمنی وا هەڵدەنگوی؟

دەنوویەوە؟
سبەی کە ڕۆژ دەبێتەوە
ئەم تەنیاییەت
لە کوێ دەست دەکەوێتەوە؟

(تۆ و ئەستێرە و دنیای کپ بوو
تۆ و گڵۆپە چاوزیتەکانی سەر شەقام
تۆ و هەوای خواو
بۆنی گوڵەکانی بەهەشت..
تۆ و خۆت و
تونێڵە گوشادەکانی
خوێنی گڕگرتووی بێ پەروات..
تۆ و غوربەتی دوا نەهاتوو..
تۆ و تۆ و.. و.
....
....
.........)

بەڕۆژ لە کوێ؟
لە ئاسمانی بەرتەنگ و
زەوی هەوەسبازی سوڵتان..
یا ڤڕەڤڕی فڕەی داڵە زیوکفتەکان
سمکوڵ و
سەرەسم و
تیلاکی خوار و سمێڵی بریقەدار
چی دەبینی و
چی دەبیەی؟!
سبەی کە ڕۆژ دەبێتەوە
ئەم تەنیاییەت
لە کوێ دەست دەکەوێتەوە؟

دەنوویەوە؟
(نووستن
مردن)
لێ ڕامینە!
بەینیان تاڵە موویێکە
لە شەوی ئەم ڕۆژگارەدا
هەموو شتێک وەکو یەکە
مرۆڤ لە چۆلەکە دەکا
چۆلەکەیش وەک مرۆڤ وایە،
تنۆکێکی نەڕژاوە
لە چاوی ئەوانەی تەنیا بە دڵ دەگرین.

لێ ڕامینە!
لە خۆشبەختی شەوە یا
بەدبەختی ڕۆژ
گزنگی خۆر بەسەر تاوانەکانی شەو دادەڕژێ؟

دەنگ: (کلیلی ژیانت بە خۆتە پێ نازانی
پێ نازانی
پێ
نا
زا
نی..!

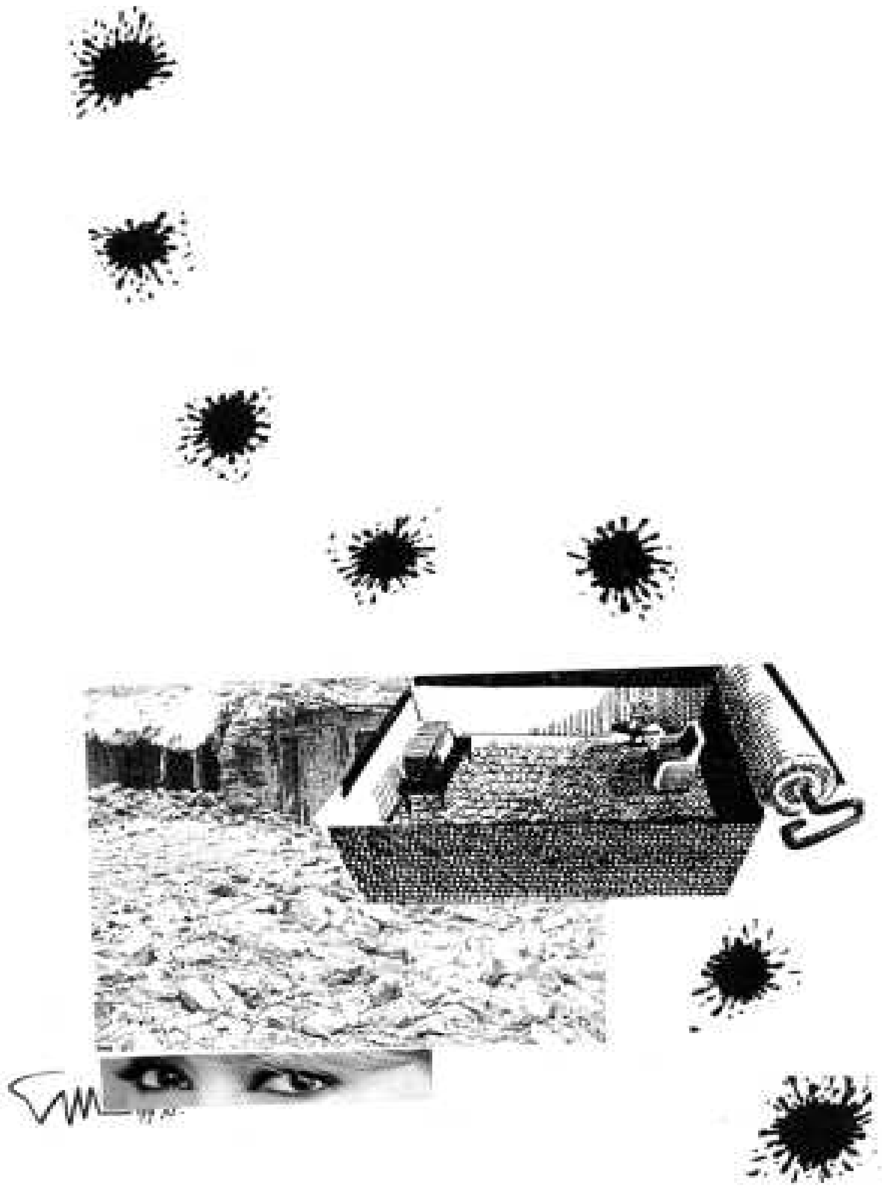

لە قسان ئاڵی زەنگانی
لە کارانیش....)
ـ: کار دەترازێ
دەترازێ..
دە
ترا
زێ....

تێر نەبووی..!؟
دەنوویەوە..
سبەی کە ڕۆژ دەبێتەوە
جارێکی دی
دەبێ لە خۆت جیابییەوە..
پشت لە دەرگای کراوە بکەی
ڕوو لە ڕێگایێ بێ ئاسۆ و دنیای گومان..

دەنگ: (کێن ئەوانەی شەو بەهیوای سبەینێ
بەڕێ دەکەن؟
کێن ئەوانەی ڕۆژ بە ئومێدی شەوی وا
دەگوزەرێنن؟
ئاپۆرەی شاری خامۆشان
لە کوێرا گوریسی کورتی خەونەکانتان
دەپچڕێنن؟)

تەنیا ون نەبوون بەس نییە،
تۆ بە تەمای هەلێکی
کە نە ڕەنگ و
نە دەنگ و
نە ناونیشانی دەزانی!
هەلێ، کە دێت و نایێ..
تەنیا ون نەبوون بەس نییە.

1984/9

پشکۆ باران

(..........)
ـ لە گەرمەی ملیۆنەها کارەساتی
کڵپەدار و دڵتەزێنا..
لە نێو شەپۆلی هەزاران
ئاوازی تاڵ و شیرینا..
لە ئاسمانێ بێ ئەستێرە،
دەنگێ.. چەپکە سۆزێ.. فەنەرێ..
نەء، خۆرێکی بریندار
تیشک ئەبارێنێ..

ـ تەنگ پێ هەڵچنین و تەنگ پێ هەڵچنین.
بەتیر بەدوای سێبەر کەوتن.
ڕاونان..
خەفەکردنی چرای هەناسە..
ئەسید پێداڕژاندن..
«کاشکی هوشیار نەبوومایە
ئای کە هوشیاری خەمێ گەورەیە!»

بەڵام نەء!
ئەوەتانێ تۆ گڕ لە دڵان بەردەدەی
خۆیشت بێ گڕ،
لە نێو جەرگەی مەسەلەکاندا دەسووتێی.
ئارام.. ئارام
هەرگیز خۆزگە بۆ کەنارەکان مەخوازە
ئای کە ژیان لە کەناردا وەڕس بوونە.

به سەرنجە سەوزەکانی هەڵدەگەڕێن،
دوا تنۆکی هەڵدەمژن...
ـ (بەنگ کێشە!)

ئەوان لەم زمانە ناگەن.
ئەوان لە زمانی باران و تاڤگە ناگەن
تۆ بۆنی خاک مەستی کردووی
چراخانیت..
لە دڵی هەموو ژوورێک دای
خۆت بە بنمیچی نرکەی شەو هەڵواسیوە
دەباریتە گۆشەی دڵی کچانەوە..
ستران دەچڕی
دەنگ هەڵدەبڕی:

«بەڵام ئێمە
ئێمە سەوداسەری خۆرین
ناتوانین کە لەودیو دیوار ئارام بگرین.»

ـ پەپوولەکان دەم دەنێنە دەمی ئاگر،
کێ زات دەکا خۆر ماچ بکا؟
ـ تۆ حەز لە تیشکی خۆر دەکەی؟
خۆشت دەوێ؟
ـ بۆی دەمرم.
ـ هەڵدێرە نوتەکەکانی ڕێگات دیوە؟
تا ئێستا بۆت هاتۆتە ژوان؟
ماچیت کردووە؟
تۆ دەتوانی یاری بەقژەکەی بکەی؟
ـ ئەی ناڵێم حەزی لێ دەکەم.. بۆی دەمرم..

«دەستی ماندووم بگرە
دیوارەکان بڕوخێنین،
ئەو ڕۆژە دێ،
هەر ڕۆژێ بێ
دوور و نزیک..
پێکەوە،
دەگەینە ڕووبارە مەزنەکەو
تینوویەتی لەش و گیانمان دەشکێنین.»
دەستی شەکەتم بگرە.!
ڕۆژێ دێ ئێمەش پێبکەنین...

ـ ئەو ڕووبارە لایلایەی
خەوی خۆشی منالآنە..
لە گوێمان دەزرنگێتەوە
بەرگی سپیدەی نەورۆزە
پرچی دەسگیرانەکەتی تیا بۆن دەکەی.
ئەو ڕووبارە جیهانێکە؛
مرۆڤە لەبیرکراوەکان
لە خاکی لەبیرکراویان سەوز ئەبنەوە.
بەهار دادێ
لە نێو جەرگەی شەوەزەنگەوە خۆر هەڵدێ..
تاریکایی ڕۆ دەچێ
ئاسمانی شین دەبێتە پەلکەڕەنگینە..

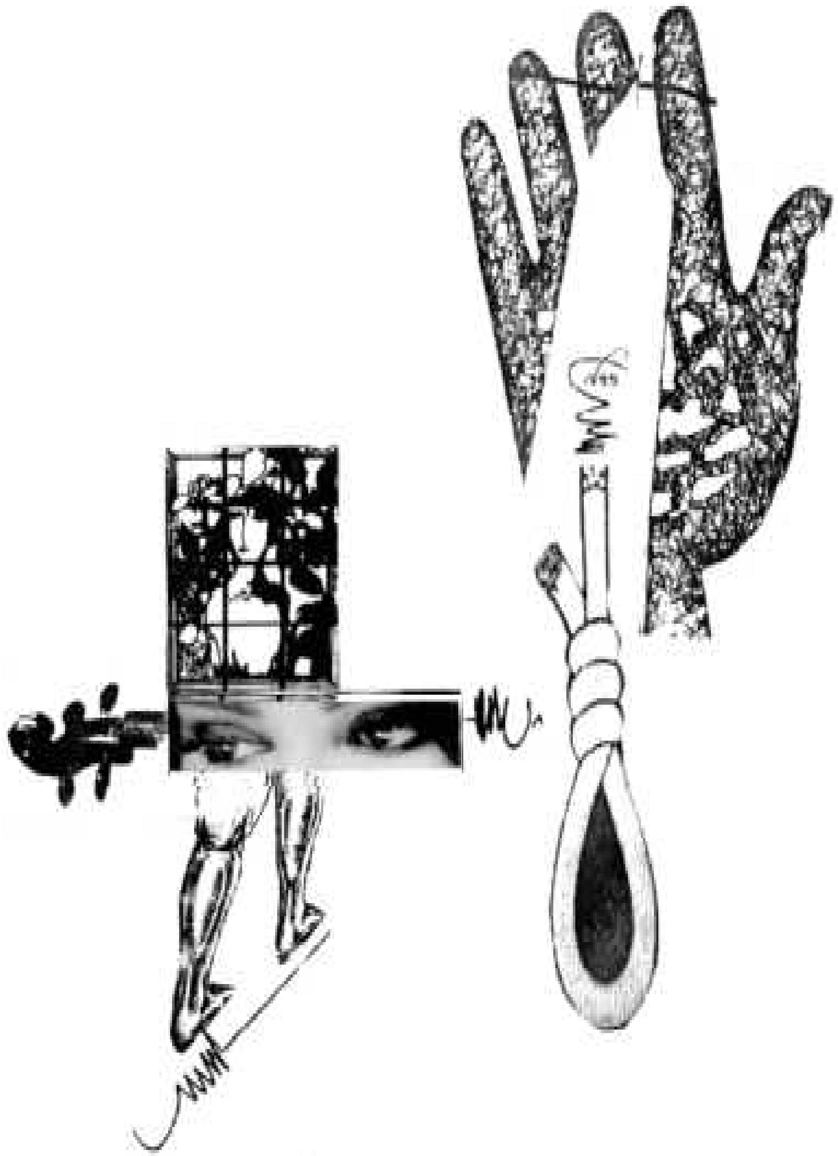

ـ بۆ کوێ بچن؟
«باڵدارەکان بۆ کوێ بچن؟
هەوای قەفەس کوشندەیەو
دەرەوەش پڕی دڕندەیە..
باڵدارەکان بۆ کوێ بچن؟»

ـ ئەوە تۆی ڕووت لە تاریکی کردووە؟
ـ پشتی تێ کەم؟
ـ ئەی تۆ ناڵێی ژیان لە کەنار وەڕس بوونە..

1977/11

تواندنەوە

«بۆ خاتری خەندێکی بەڕەنگی گوڵ و باران
عاشق ئەوەتا هەر کوڵی گریانی لە دەمدا.
وەفایی»

(1)

ئێوارەیێ قرمزی بوو
لە هەیوانە خماوییەکە
تۆم دی بە (مەرگ) پێدەکەنی
گاڵتەت پێ دەکرد..
ئێوارەیێ قرمزی بوو.
تۆم دی:
عاشقێ بووی، کۆچت ئەکرد
لە کاتی (ماڵئاوایی)دا،
زیاتر دەسووتای
زیاتر سۆزت ئەکرد..

تۆ دەزانی (عەشق) هەرگیز دوایی نایێ
بۆیە ئاوا پڕشنگی خۆر دەکەیتە (ڕێ)و
بەرەو (لوتکە) ملت ناوە..
دەزانی هەزاران خونچە
سەریان ناوەتە باوەشی خەمەکانت
بۆیە بەرگی نیوەڕۆییێکی هاوینت
لەبەر (سڕە)ی شەوێکی زستان کردووە.

دەماڵئاوا!
خۆشە مردن
«خۆشە بە عاشقی مردن».

(2)

ئێوارەیێ قرمزی بوو
تۆ (بەرد) بووی، سۆزیشت ئەکرد!!
دەسووتای.. سۆزت ئەکرد.. دەسووتای..
تا دەبوویەوە خوێن و گۆشت..
ئەمجارەشیان ماڵئاوا!
ئای چەند خۆشە
(مرۆڤ) بە عەشق بسووتێ.

(3)

بەفر ئەتوێتەوە، (بەهار) دێنێ.
تۆیش سۆز ئەکەی...
ئەوە نییە بەرگ...ی نیوەڕۆی هاوینت
لەبەر سڕەی شەوانی زستان کردووە؟
ئەوە نییە دەسووتێی و بەهار دێنی
نەورۆز دێنی؟

1979/2

هەیوە شەوێ

شەوگارێ بوو
تۆ چراخان بووی و شکابووی
هەیوە شەو بوو
تازە خونچە بووی دەپشکوایت
ورشەت دەدا.. دەت جریواند
ئەستێرەی گەش و جوانت
لە بەرزایی ئاسمانەوە
بۆ باوەشی خۆت دەڕژان.
منیش ببووم بە شنەی بایێ
سواری باڵی خۆمم کردی
هەموو گۆشە و قوژبنێکی
ڕێگای بەتۆ گەیشتنم پێ ڕوون کردی.

(خۆم لە غەریبیا دەبینم،
شوانێکم ئاوارەمە
بە شمشاڵەکەم شەیدایی و
غوربەتی چاوی جوانی تۆ
بۆ چیای چۆڵ و
بنەدارە بڕاوەکان باس دەکەم.
هەر من نیمە بە تیشەی گڕ
بەربوومەتە ئەم تاریکییە
سەد (فەرهاد)و (مەم)ی تریش بەڕێوەنە
داستانی تر دەنووسنەوە.)

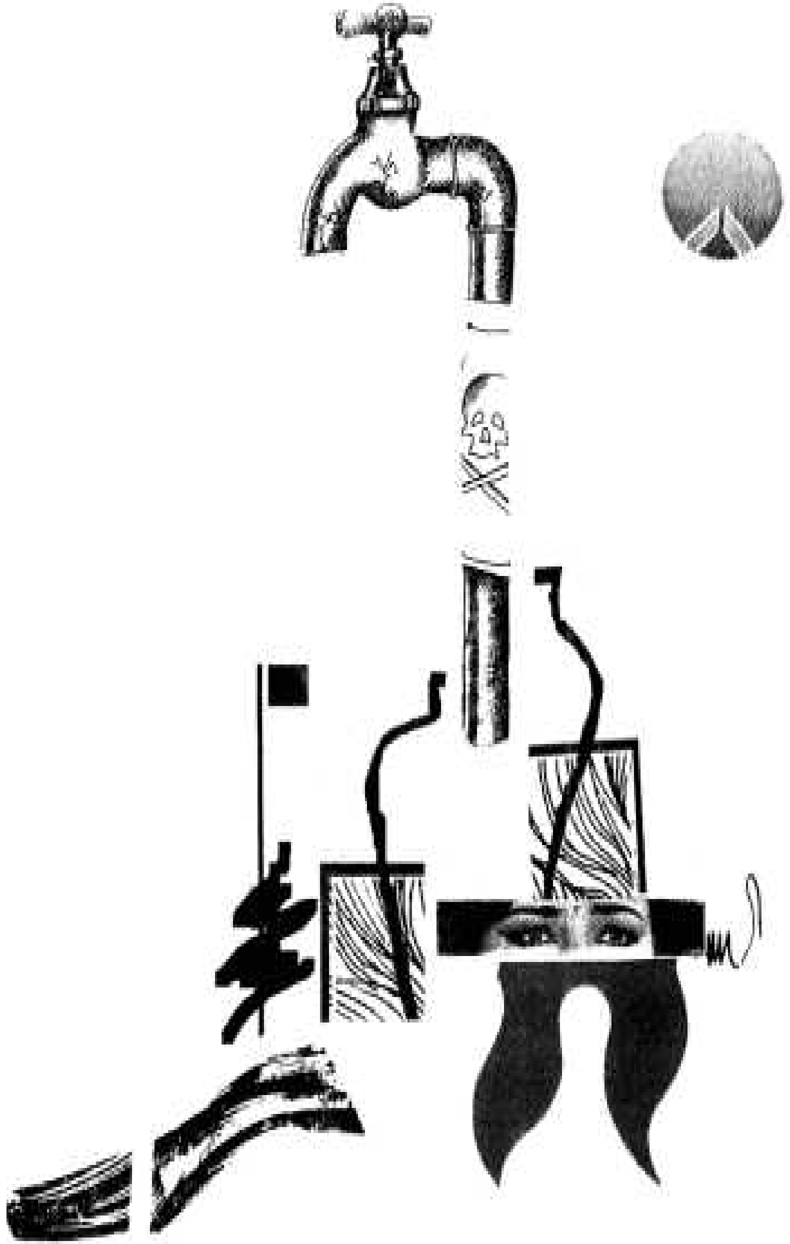

پێت گەیشتم
ماچم کردی.. بۆنم کردی
کارەساتی ماندوویێتی و برسییەتی
ڕێگام بۆ دەگێڕایەوە..
تۆ دەگریای
زەنگۆڵ زەنگۆڵ فرمێسکت هەڵدەباران
فرمێسکی تۆ
دەبووە ئاونگی سەرپەڕەی
گوڵی ژیانی دڵداران..

ئای گیانەکەم لە شەوێکی مانگەشەوا
ژوانی عاشق چەند دژوارە
خەونی شاعیر چ دنیایەکی ساکارە.

1979/11

پەلکە گیای نەورۆز

تۆ لەبەر پێی عیشقی خۆتا
کڕنۆش ئەبەی
بە پشەبایێ شەپۆل ئەدەی
تۆ نێرگزی زۆزانی
لە زەردەخەنەی منالێ ساکارتری.
هەوای عیشقی
لە هەموو دلێ دەخزێی
بەڵام لە خاکی نەورۆزا نەبێ ناڕوێی
ئەی پەلکەگیای عیشق و سووتان..

1978/3

ئاوەدنگی

پێش ئەوەی بێی
دنیا چۆڵە
سپێدە غەریب.
هەمیشە درەنگ دێی.
کە دێی گۆنات پشکۆیێ ئەرخەوانیی
بەهارت کردووە بە تۆقەی؛
تاڤگەی هێمنی پرچت..
لە دەرگا دەدەی،
لە دڵەکەم دەدەی

(ئاگر، ئاگر خەفە دەکا..
ڕووبار دەریا دەخنکێنێ
تۆش من..)

ئەو ئاپۆرەیە بشکێنە
ئەو تاڵە مووە بپسێنە..
من کەی دەتوانم خۆم لەبەر سپێدەیەکی بارانیی وا شۆخ بگرم؟

هەمیشە درەنگ دێی
پێش ئەوەی بێی
دنیا چۆڵە
سپێدە غەریب.
کە پێ دەنێیە هۆڵەکە
پێ لە دڵی منیش دەنێی..
ئاخ.. دڵم.. ئاخ!

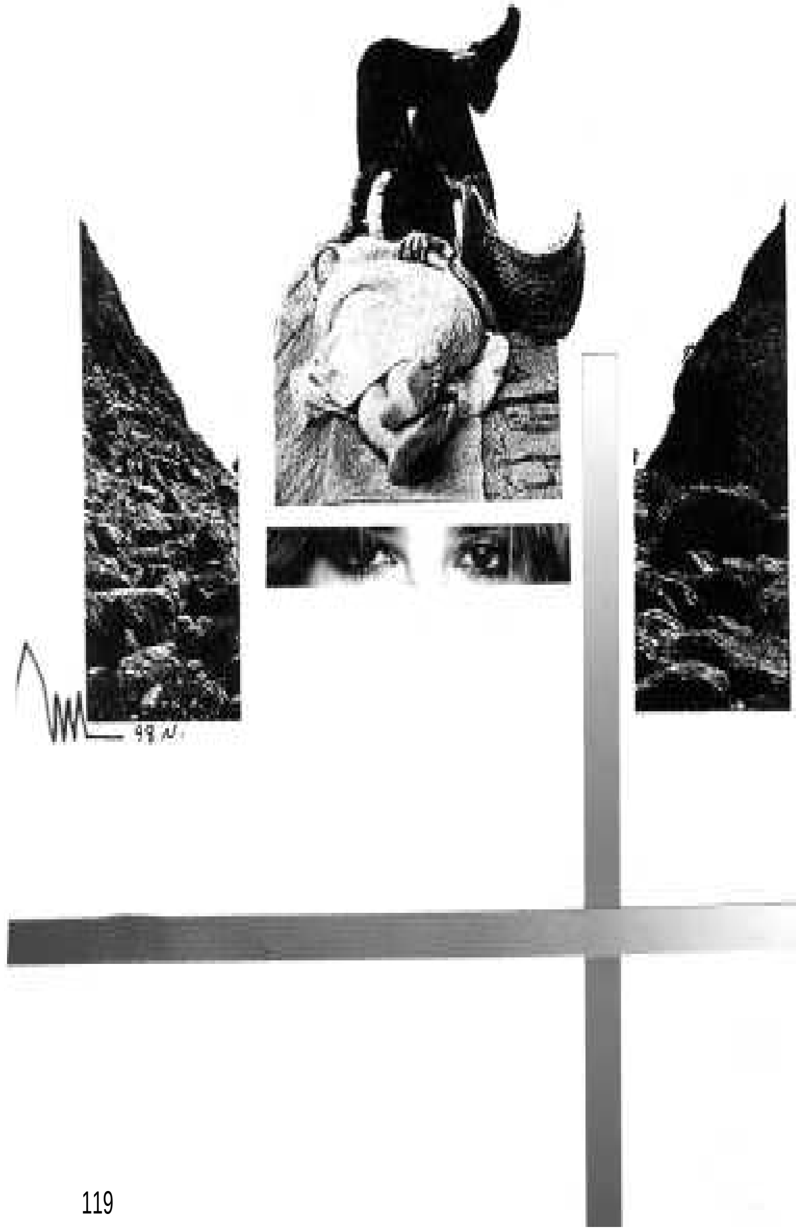

به خێرایی لەرینەوەی چڵێ نێرگز تێدەپەڕی
شیعر لاڵە
نمەی باران
ڕوونایی چاو
قوڕگی گیراوی سپێدە دەکاتەوە..
من دەزانم
بە چاوی تۆو
تەزووی گەرمی لەشی خۆمڕا دەزانم
ئەو تاڵە مووەی نێوانمانت
لێ بووە بە کێوێ سەخت
بە غوربەتی هەموو دنیا..

تۆ گەردوونێکت لە چاوت هەڵگرتووە
کچی شەفەق!
خوا..
نیگاکان..
خەوی بەرسێبەری درەخت
بەغدا..
ڕۆژانی ئومێد و خەم..

من ناتوانم ببم بە شتێکی دی.
لەوەتەی هەم
شەو لە ئەسپی سەرکەشی ڕۆژ دەبەستم
چاوم بڕیوەتە ئایندە..
من ناتوانم ببم بە شتێکی دی
تۆ دەتوانی..
تۆ دەتوانی ببی بە ئاودەنگی ڕێگەم
بە تارمایی و شوێنەواری
ڕۆژانی عیشق..
تۆ
دەتوانی
کچی
شەفەق..!

لەگەڵ ئەوەی کە نابێ خۆشم بوێی،
خۆشم دەوێی.
خۆشم دەوێی، کچی شەفەق!

کارەساتە، تاڵەموویەک
بەقەد هەموو غوربەتی دنیا ئەستوور بێ.
کارەساتە.. کچی شەفەق!
کا
رە
ساتە..

1983/12

دەربەند

کێ وەکو من
بە تەلانی خەمی تۆدا هەڵئەزنا
کێ وەکو من لە ساتەکانی دڵتەنگیت
ئاوەسۆی لە چاوان دەڕژا؟

دەبا خەمی تۆش ببێتە
بسکێ تری ئەو تاڤگەیەو
با بە خوڕتر

بەسەر چەمی چاوەکانما بێتە خوارێ..
با ڕەنگ زەردبم و لە گەڵای
نوقمی سپییەڕۆژێکی تەماوی بکەم
بەڵام با هەور خەستتر بێ و
بەسەر دڵمدا بباریێ.
باران بیابانی دڵەکەم
خاکی ڕەقی وڵاتەکەم دەکا بە مێرگ.

هۆگرت بووم، بەخۆم نەبوو.
ئەو بەیانییەی،
لە نێرگز دەچووی، لە ڕیحانت ئەکرد..
نازانم چی بووی،
وەک چەپکە بۆنی ئەستێرەیێ دوور
بەناو سیەکانما پڕژای
من نەمزانی بۆنی ژەهر ئەوەندە خۆشە!

ئەو ئێوارەی،
تارایێکی وەنەوشەییت پۆشیبوو
خۆت خستە باوەشی دڵم..
نەمزانی ڕۆژێ تەمێکی وەنەوشەیی
بەر ڕووناییی چاوم دەگرێ و کوێر دەبم!
من نەمزانی
چاوی مەندو
باڵای مەندو
لەنجەی مەندیش
وەکو (ئاوی مەند) مۆتەکەن..

کێ وەک من بوو..؟
کێ زاتی کرد قۆڵ بکاتە قۆڵی تاوان،
لە سێبەری نیگایەکتا:
خوڕەی ئاو و
ترپەی باران و
شنەی با
فەرامۆش کا..؟
کێ زاتی کرد.. کێ زات دەکا؟

ئێستاکە تۆ بیر دەکەیتەوە کە (نەژاد)
تەنیایەک بوو
دەریایەک بوو
هەموو جۆگەو ڕووبارەکانی خەمی تۆی
لە باوەشی لاڵی دەگرت؟

من نەمزانی
هۆگرت بووم، بەخۆم نەبوو..

1978/11

(........)

- بۆ ڕەحمان -

بوویت بە گریانی هەورێک و
وەک شەپۆلی ڕووبارێکی دڵ بریندار، غوربەت ئامێز
خورپەت خستە دڵی من.
ئەم دڵەی من،
ئەگەر لەبەر دەسڕێژیشدا پێکەنیبێ
ئەمڕۆ بە نیگای غەریبیت لەت لەت دەبێ.

بۆ کۆچت کرد؟
دوو خونچە بووین لەبەر نسێی چیلە مێوێ
سەرمان بەیەکەوە نابوو..
ڕەگمان لە عیشقی ئەم خاکە داکوتابوو
دوو خونچە بووین پێکەوە دەگریاین و پێدەکەنین
ئەدی گیانە بۆچی پێکەوەش نەسووتاین؟
بۆ هەر ئەوسا هاواری بێدەنگی منت نەخواردەوە؟
نەتخنکاندم!!؟
خۆ من ملم لە تاڵەمووی بسکەکانت زراوتربوو
بۆ هەر ئەوسا.. بۆ کۆچت کرد..؟

ئەی ئێستاکە لە کوێی گیانە..
خەون بە چییەوە دەبینی؟
دەتوانی کە خۆشت بوێم؟
حەزت لە باوەشی منە؟
ئەی بۆچی خۆت بە پشەبایێ هەڵناواسی؟
گیانە ئاسمان بێ سنوورە بۆ باڵ ناگری؟
دەباڵگرە! دە ئەم ئاسمانە پەی بکە
ئەم دڵەی من ئەگەر لەبەر دەسرێژیشدا پێکەنیبێ
بە نیگاییێکی غەریبت لەت لەت دەبێ.

1977

هەڵیسان

* خەمی تۆ زریبارێکە
لە چاوی لە خەو تۆراوی هەژارانە..
چیای سەختی خۆشەویستی
مێژووی نهێنی و حیکمەتی داگیرسانە..
تۆ لە دڵی هەمیشە خوێن لێ تکاوی
ئەو دنیایەی کە ناویان ناوە هۆنراوە
چیرۆکێکی تەواو نەبووی..
تەواو نابی..
(... ...
... ...)

ئێمه یەکترمان خۆش دەوێ
تۆ ئەوە دەزانی و منیش.
ئەوەندەیش بەسە.
ئەوەندە بەسە،
لە نهێنی تاڵی و شیرینی یەک دەگەین.
لە سەرچاوەی سۆزی یەکتر دەخۆینەوە..
......
......

(باران،
باران
ئای باران..)

باران لە کوێوە دەبارێ؟
گوڵ لە کوێدا چرۆ دەکا؟
خۆشەویستی ئێمە نەبێ
چیا لەسەر چی خۆی ڕادەگرێ
ڕووبار بەسەر چیدا دەڕوا؟
ئەمەیان ئەفسانە نییە.
باران ئەفسانە نییە.
ئەم دنیایەش بە خۆشەویستی ئێمەوە ڕاوەستاوە
ئێمە نەبین
بەسەر یەکدیدا دەتەپێ.

1984/2

ڕێبواری

ڕێبواری
بە پێخواسی، بێ جانتا
بێ ژن.. بێ منداڵ
ئەو باسکانەی داوەتە بەر
بەناو دڵی ملیۆنەهادا دێ و دەچێ و
هەست بە پێخوستی ناکرێ!

ڕێبوارێ
خەمی هەزاران هەزارە
بەڵام غەریبەو نایناسین!
ئای لەم سات و لەم ڕۆژگارە
کە دڵ لە خۆی بێ ئاگایە!

چاوەکانم لە خەمی تۆ
لە خەمی دڵێ کە لە خۆی بێ ئاگایە
ژیلەمۆی بن ئاگردانن..
بەڵام من هەر دەڕوانمە
هەنگاوە گەورەکانی تۆ
گیانەکەم تۆ خەمی منی.
ئەی نابینی بەهەر لایەکدا دەڕۆی
خۆت لە باوەشی شەکەت و
ماندووی مندا دەبینیەوە؟
ئەی نابینی چاوەکانم
لە خەمی بەژن و باڵای تۆ
ڕەنگی ئاسمان و زەویان بیرچۆتەوە؟
جارێکی دی
هەر دەڕوانمە هەنگاوە گەورەکانی تۆ.
چاوم لێتە..
چونکە ئەتۆ دڵی منی، خەمی منی.

1979/8

تاڤگەی مەند

(نامەکانتم خوێندەوە.. پەیام بوون. بەڵام شتێک لە هیچی ئەم دنیایەی نەدەکرد
ناکاو گۆلە فرمێسکی پەنگ خواردووی دیدەمی سمی..
لەو ساوە بیناییم کوێر بووە..
لەو ساوە نەدەتبینم و نەتێت دەگەم.
ئەمە، چلێکی ئەو تروسکاییەیە کە تا دوێنێ
بەرپێی خۆمم پێ دەدی.)

(1)

دونیا شەو بوو
کیژۆڵەیێ گۆنای گوڵی سپێدەبوو.
کیژۆڵەیێ چاوی گەشی
هێشتا ئاشنای تۆز و گەردی غوربەت نەبوو
لە شەوستانەوە دەهات،
دڵی گەورەی
خەمی گەورەی
دابووە کۆڵ و
بۆ شاری چراخان دەچوو..